

Motion till riksdagen
2010/11: MJ342

av Peter Jeppsson m.fl. (S)

Fiskepolitik för framtiden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om det fiskepolitiska arbetet inom EU.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en effektivare fiskekontroll.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utökat strukturstöd till det svenska fisket.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvecklingen av vattenbruket.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en satsning på fiske- och upplevelseturism.¹

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkande 5 hänvisat till NU.

Motivering

Under senare tid har de svenska fiskefrågorna mest handlat om fiskets kris och om nödvändigheten av beståndsbevarande åtgärder. Anledningen till detta är det överfiske som pågår, de negativa konsekvenser som EU:s gemensamma fiskeripolitik ibland skapat och den långtgående miljöpåverkan som orsakas av övergödning och utsläpp. Det tidigare så lovande vattenbruket har i det närmaste stagnerat och fisketurismen behöver nya utvecklingsmöjligheter.

Svenskarnas i grunden positiva intresse för fiskefrågor beror på att fiske är en fritidssysselsättning som är djupt rotad hos oss. En lång kust och tusentals sjöar har gjort fisket tillgängligt för de flesta och bidragit till försörjningen för många.

Fiskekulturen har stor betydelse för kustkommunerna och fisketurismen är ibland deras största inkomstkälla.

Den socialdemokratiska fiskeripolitiken bygger på att havets resurser brukas på ett ekologiskt och ekonomiskt hållbart sätt. Det är vår uppgift att ge fiskenäringen de rätta förutsättningarna så att näringen kan utveckla en långsiktighet i företagandet. Vår helhetssyn på fisket omfattar alla aspekter; från ett fiske i kris till möjligheterna till snar förbättring. Det handlar om försiktighetsprincipen, om ekosystemansatsen och om att bruka bestånden på ett ansvarsfullt sätt. Det handlar också om krav på social omsorg och ekonomiska hänsyn.

Sverige har, trots att vi är en liten fiskerikation, påverkat det internationella fisket inom EU. Vi har tidigare tagit tätt position vad gäller både tekniska förslag och resursdämpande sådana. Vi har fått till stånd en återhämtningsplan för laxen i Östersjön och en plan för torskbestånden. Vi har också påverkat minimimåtten på fisken.

Det internationella arbetet bygger till stor del på förhandlingar där varje nation i mångt och mycket ser till sina egna intressen. Därför har åtgärder inte alltid genomförts så fort som vi önskat.

Fisket i EU

Det fiskeripolitiska arbetet inom EU måste oförtrutet drivas vidare, med höga svenska ambitioner vad gäller nytt förvaltningssystem som förhindrar att fisk som inte ingår i kvoten kastas tillbaka i havet. Havsdagar, minimistorlekar och teknisk utveckling är andra åtgärder. En utskrotning av fiskeflottan är nödvändig; det ska ske med hjälp av EU:s strukturfonder och med nationella medel. En mer specificerad utskrotning måste också göras utifrån beståndens storlek och den fiskekapacitet som finns.

Förbudet mot drivgarn skapar svårigheter för svenska fiskare. Många har gjort stora investeringar i redskap för just denna typ av fiske, och de tvingas nu in i en besvärlig omställningsprocess. Vi är dessutom tveksamma till de underlag som EU-kommissionens beslut om förbud mot drivgarnsfiske byg-

Fel! Okänt namn på

ger på. Enligt medlemsstaternas senaste rapport till kommissionen är förekomsten av tumlare (som fastnar i drivgarnen) i det närmaste obefintlig i Östersjön.

Effektivare fiskekontroll

Regeringen har i sin budget överfört ett antal miljoner kronor från *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* till Fiskeriverket för att finansiera fiskekontrollen. Vi socialdemokrater anser inte att mer resurser i dagsläget behöver tillföras kontrollsystemet, utan att det måste till en annan syn vad gäller kontrollen. Mer effektivitet och mindre av kvantitet bör prägla verksamheten. Vi vill även att EU utvecklar ett bättre samarbete vad gäller kontrollen, och vi förordar en gemensam personalstyrka för detta ändamål.

Regional och lokal förvaltning

På nationell nivå vill vi gå vidare med de lokala och regionala råd som riksdagen har beslutat om. En av de viktigaste fiskepolitiska uppgifterna är att skapa en samverkan mellan näring, miljöorganisationer, forskare och kustkommuner. Fiskeriverket måste samarbeta med berörda parter. Förutsättningar för ett hållbart resursutnyttjande och en bibehållen svensk fiskenäring måste skapas.

Det småskaliga kustnära fisket ska prioriteras eftersom det är regionalpolitiskt viktigt: för glesbygden, för sysselsättningen, för turistnäringen och inte minst för fiskenäringen. Samtliga partier i riksdagen har uttalat sitt stöd för det kustnära fisket utifrån den ringa miljöpåverkan det har. Därför är det viktigt att vi politiker går från ord till handling vad gäller detta stöd. Strukturstödet till fisket bör utökas som ett sätt att möjliggöra omställningen till ett hållbart samhälle även för fiskenäringen.

Vattenbruk

Världens vilda fiskbestånd håller på att ta slut. De klarar inte längre att mätta en ökande befolkning. Ur global försörjningssynpunkt har vattenbruket därför stor betydelse.

Vattenbrukets uppgift blir att ta över den fiskproduktion som går till direkt konsumtion. Vattenbruket har också stort värde för den nationella fiskevården, fisketurismen, förstärkningarna av vilda marina populationer och som producent av fiskmaterial.

Vattenbrukets odlingsteknik måste utvecklas. Fokus bör bland annat riktas på odlingen av nya sötvattenarter såsom röding, abborre och eventuellt gös. Ökat vattenbruk är lämpligt i kustområden, det gäller särskilt produktion av marina arter och främst torsk. En sådan satsning kan dra nytta av blåmuselodlingen. Undermåliga musslor kan användas till foder för att förbättra

Fel! Okänt namn på

kvalitet och smak hos odlad torsk. Även odlingen av hummer, ostron och andra skaldjur har stor potential.

Forskningen kring vattenbruk bör inriktas på foderutveckling och processlämplighet, liksom på sjukdomsbekämpning, genetik och könsmognadsproblemer.

Vattenbruket har under senare tid inte fått det stöd som rimligen kan förväntas. Ett tecken på detta är att vattenbrukets branschorganisation läggs ner. Vattenbruket måste nu analyseras grundligt i syfte att göra verksamheten mer effektiv och för att nå de mål som satts upp. Forskningsresurser bör avsättas som i förlängningen kan bidra till en bra mix av vattenbruksprodukter, anpassade efter svenska förhållanden. Miljöprövningen bör centraliseras till en vattenmyndighet för att bästa kompetens ska nås.

Fiske- och upplevelseturism

Fisketurismen i Sverige har mycket goda, av naturen givna, förutsättningar för att utvecklas, lång kuststräcka, många sjöar och vattendrag och ett utomordentligt utbud av fiskarter lämpade att "turistfiska" på. Den goda tillgängligheten till vattendragen bidrar också, möjliggjord genom vår unika svenska allemansrätt. Därtill kommer hög säkerhet, god utbildningsnivå och goda språkkunskaper, inte bara bland guiderna utan inom samtliga serviceområden.

De goda initiativen måste bejakas i vår strävan efter tillväxt och sysselsättning i alla delar av landet. Utvecklingen av fritidsfisket och fisketurismen har i detta sammanhang stor betydelse. Vi måste utforma regelverken så att de ger sportfisket och turistnäringen goda förutsättningar. Det kan gälla möjligheterna att bilda fiskevårdsområden, att förbättra fiskevården och tillsynen, att utöka forskning om den biologiska resursen, att utveckla ett licenssystem för fisketurismföretagande, att utveckla regler så att konflikter med andra intressen undviks m.m. Fisketurism ska också kunna ge yrkesfiskaren möjlighet att arbeta kompletterande och att vårda och bevara fiskbestånden.

Fiskesafari är en form av upplevelseturism där turistens mål inte är att fiska själv, men att ändå få delta i verksamheten. Denna form av turism begränsas av ett snårigt regelverk från Sjöfartsverket. Fiskaren som tidigare har kunnat fiska i Nordsjön och Östersjön tillsammans med sitt manskap är plötsligt starkt begränsad när han tar med sig turister ut på sjön. Detta regelverk måste snarast ses över i syfte att utveckla fisketurismen.

Stockholm den 22 oktober 2010

Peter Jeppsson (S)

Christer Adelsbo (S)

Désirée Liljevall (S)

Christer Engelhardt (S)